

Nationalekonomiska institutionen

Allmän studieplan för forskarutbildning i nationalekonomi till doktorsexamen vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet

Studieplanen är fastställd av Fakultetsstyrelsen för Ekonomihögskolan 2014-12-15, reviderad 2017-01-26, 2018-10-19 och 2020-06-01. Se även *Föreskrifter för utbildningen på forskarnivå vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2018/1589.

Reviderad studieplan gäller för doktorander antagna efter den 1 juni 2020.

Forskarutbildningen ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1. Beskrivning av forskarutbildningsämnet

Nationalekonomi är ett samhällsvetenskapligt ämne som med hjälp av teoretiska och empiriska verktyg analyserar och studerar beteenden och ekonomiska samband på mikroekonomisk och makroekonomisk nivå. Ämnet fokuserar på hur ett samhälle eller olika beståndsdelar av ett samhälle använder sina resurser och vilka effekter ekonomisk-politiska åtgärder ger upphov till.

2. Utbildningens syfte och lärandemål

Forskarutbildningen i nationalekonomi ska ge doktoranden fördjupade kunskaper i ämnet, en ingående träning i forskningsmetodik och goda insikter i de problem som förekommer inom forskningen och dess praktiska tillämpning.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Doktoranden ska vidare uppfylla de målsättningar som framgår av kursplanerna för det obligatoriska kursprogrammet.

3. Behörighet

Grundläggande behörighet för studier på forskarnivå har den som har:

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper (HF 7:39)

Behörig att antas till forskarutbildningen i nationalekonomi är den som dels uppfyller kraven på grundläggande behörighet, dels har dokumenterat kunskaper om minst 90 högskolepoäng i nationalekonomi, samt sammanlagt motsvarande 15 högskolepoäng självständigt arbete i nationalekonomi.

4. Antagning och urval

Antagning till forskarutbildning sker minst en gång per år. Tidpunkt för antagning offentliggörs i god tid på ett sådant sätt att det får lämplig nationell och internationell spridning. Utlysningen anslås bland annat på institutionens anslagstavla och hemsida.

Beslut om antagning till forskarutbildningen fattas av prefekten efter beredning i ett kollegialt organ. Urval bland de sökande görs med hänsyn till förmågan att tillgodogöra sig utbildningen. Bedömningen av förmågan att genomföra utbildningen baseras i huvudsak på tidigare visad förmåga i studier, standardiserade tester och andra relevanta

sammanhang; särskild vikt läggs vid uppsatsarbete i nationalekonomi och kursarbete med inriktning på ämnets metodmässiga kärna. Antalet poäng på avancerad nivå används inte som urvalskriterium. Antagning utan fullgod finansiering av studierna är inte tillåten.

Sökande av underrepresenterat kön ges förtur vid i övrigt lika förutsättningar för utbildningen.

Studierna måste bedrivas antingen på heltid eller på halvtid.

5. Utbildningens uppläggning och innehåll

Forskarutbildningen omfattar kurser och avhandlingsarbete. Utbildningen avses kräva en effektiv studietid om högst fyra år. I de fall en doktorand tilldelats doktorandtjänst och fullgör institutionstjänstgöring av viss omfattning (högst 20 procent) medges en i motsvarande mån längre studietid.

För varje doktorand utses handledare och minst en biträdande handledare; minst en av handledarna ska vara docentkompetent. Samtliga handledare ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. Vid tilldelning av handledare ska doktorandens önskemål i möjligaste mån beaktas.

Anvisningar rörande handledarbyte ges i *Rutiner för handledarbyte vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2016/860.

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan avseende såväl studiernas genomförande som deras finansiering. Planen upprättas i samråd med respektive handledare och ska godkännas av prefekten. Planen omprövas minst en gång per år. Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen kan rätten till handledning och andra resurser dras in, efter beslut av rektor.

Utbildningen omfattar totalt 240 högskolepoäng fördelade på kurser om 90 högskolepoäng och en avhandling om 150 högskolepoäng. Det krävs ett aktivt deltagande i seminarier, bl.a. genom förberedda oppositioner. Under arbetet med avhandlingen förväntas doktoranden presentera avsnitt vid seminarier på institutionen. Doktorandens fullständiga avhandlingsmanus behandlas och bedöms vid ett slutseminarium.

Kursdelen omfattar följande obligatoriska moment:

- a) kurs/kurser i mikroekonomisk teori om sammanlagt 15 högskolepoäng;
- b) kurs/kurser i makroekonomisk teori om sammanlagt 15 högskolepoäng;
- c) kurs/kurser i ekonometri om sammanlagt 15 högskolepoäng;
- d) kurs/kurser i matematiska metoder om sammanlagt 15 högskolepoäng;
- e) kurs/kurser i statistiska metoder om sammanlagt 7,5 högskolepoäng;
- f) kurs/kurser i forskningsetik om sammanlagt 3 högskolepoäng.

Vilka kurser i institutionens utbud som tillgodoser det obligatoriska momentet framgår av aktuell kursinformation. En kurs motsvarande 7,5 högskolepoäng makroekonomisk teori kan ersättas av annan specificerad kurs om det är motiverat av doktorandens forskningsinriktning. Detta måste i så fall fastställas i doktorandens individuella studieplan, senast i samband med fastställandet av avhandlingsämne.

Resterande kurser väljs bland institutionens övriga kurser i forskarutbildningen. För samtliga kurser gäller normalt att en forskningsorienterad uppgift ska avklaras för att

kursen ska tillgodoräknas till forskarutbildningen. Undantag från detta ska godkännas av prefekten.

En doktorand har rätt att begära prövning av tillgodoräknande av kurser på avancerad nivå – eller kurser inom ramen för magisterexamen i den gamla ordningen – och av forskarutbildning från andra fakulteter eller andra lärosäten inom eller utom landet. Detta gäller i första hand kurser som svarar mot det obligatoriska momentet. Prövning görs av examinator, som utses av prefekten. En prövning kan resultera i att doktoranden måste göra kompletterande arbete (exempelvis forskningsorienterade uppgifter) för att kunna tillgodoräkna en kurs.

6. Undervisning och kunskapsprov

Forskarutbildningen ges i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Undervisningsformer och examination kan variera mellan kurser; de obligatoriska kurserna examineras med en skriftlig examen vid kursens slut som viktigaste moment. Undervisningen ges på engelska när icke svensktalande doktorander deltar.

Undervisande doktorander ska genomgå minst två veckors högskolepedagogisk utbildning, och alla doktorander ska ges möjlighet att delta i högskolepedagogiska kurser.

Doktorsavhandlingen omfattar 150 högskolepoäng. Den kan utformas antingen som en monografiavhandling eller som en sammanläggningsavhandling, dvs. en samling uppsatser.

Ytterligare anvisningar rörande avhandling, disputation och betygsnämnd ges i *Föreskrifter för utbildningen på forskarnivå vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2018/1589.

Allmän studieplan för forskarutbildning i nationalekonomi till licentiatexamen vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet

Studieplanen är fastställd av Fakultetsstyrelsen för Ekonomihögskolan 2014-12-15, reviderad 2017-01-26, 2018-10-19 o x h 2020-02-05. Se även *Föreskrifter för utbildningen på forskarnivå vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2018/1589.

Reviderad studieplan gäller för forskarstuderande antagna efter den 1 juni 2020.

Forskarutbildningen ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1. Beskrivning av forskarutbildningsämnet

Nationalekonomi är ett samhällsvetenskapligt ämne som med hjälp av teoretiska och empiriska verktyg analyserar och studerar beteenden och ekonomiska samband på mikroekonomisk och makroekonomisk nivå. Ämnet fokuserar på hur ett samhälle eller olika beståndsdelar av ett samhälle använder sina resurser och vilka effekter ekonomisk-politiska åtgärder ger upphov till.

2. Utbildningens syfte och lärandemål

Forskarutbildningen i nationalekonomi ska ge doktoranden fördjupade kunskaper i ämnet, en ingående träning i forskningsmetodik och goda insikter i de problem som förekommer inom forskningen och dess praktiska tillämpning.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Doktoranden ska vidare uppfylla de målsättningar som framgår av kursplanerna för det obligatoriska kursprogrammet.

3. Behörighet

Grundläggande behörighet för studier på forskarnivå har den som har:

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper (HF 7:39)

Behörig att antas till forskarutbildningen i nationalekonomi är den som dels uppfyller kraven på grundläggande behörighet, dels har dokumenterat kunskaper om minst 90 högskolepoäng i nationalekonomi, samt sammanlagt motsvarande 15 högskolepoäng självständigt arbete i nationalekonomi.

4. Antagning och urval

Antagning till forskarutbildning sker en gång per år. Tidpunkt för antagning offentliggörs i god tid på ett sådant sätt att det får lämplig nationell och internationell spridning. Utlysningen anslås bland annat på institutionens anslagstavla och hemsida.

Beslut om antagning till forskarutbildningen fattas av prefekten. Urval bland de sökande görs med hänsyn till förmågan att tillgodogöra sig utbildningen. Bedömningen av förmågan att genomföra utbildningen baseras i huvudsak på tidigare visad förmåga i studier, standardiserade tester och andra relevanta sammanhang; särskild vikt läggs vid uppsatsarbete i nationalekonomi och kursarbete med inriktning på ämnets metodmässiga kärna. Antalet poäng på avancerad nivå används inte som urvalskriterium. Antagning utan fullgod finansiering av studierna är inte tillåten.

Sökande av underrepresenterat kön ges förtur vid i övrigt lika förutsättningar för utbildningen.

Studierna måste bedrivas antingen på heltid eller på halvtid.

5. Utbildningens uppläggning och innehåll

Forskarutbildningen omfattar kurser och avhandlingsarbete. I de fall en doktorand tilldelats doktorandtjänst och fullgör institutionstjänstgöring av viss omfattning (högst 20 procent) medges en i motsvarande mån längre studietid.

För varje doktorand utses handledare och minst en biträdande handledare; minst en av handledarna ska vara docentkompetent. Samtliga handledare ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. Vid tilldelning av handledare ska doktorandens önskemål i möjligaste mån beaktas.

Anvisningar rörande handledarbyte ges i *Rutiner för handledarbyte vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2016/860.

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan avseende såväl studiernas genomförande som deras finansiering. Planen upprättas i samråd med respektive handledare och ska godkännas av prefekten. Planen omprövas minst en gång per år. Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen kan rätten till handledning och andra resurser dras in, efter beslut av rektor.

Utbildningen omfattar totalt 120 högskolepoäng fördelade på kurser om 60 högskolepoäng och en avhandling om 60 högskolepoäng. Det krävs ett aktivt deltagande i seminarier, bl.a. genom förberedda oppositioner.

Kursdelen omfattar följande obligatoriska moment:

- a) kurs/kurser i mikroekonomisk teori om sammanlagt 7,5 högskolepoäng;
- b) kurs/kurser i makroekonomisk teori om sammanlagt 7,5 högskolepoäng;
- c) kurs/kurser i ekonometri om sammanlagt 7,5 högskolepoäng;
- d) kurs/kurser i forskningsetik om sammanlagt 3 högskolepoäng.

Vilka kurser i institutionens utbud som tillgodoser det obligatoriska momentet framgår av aktuell kursinformation.

En effektiv inläring av de grundläggande teori- och metodkurserna kräver normalt kunskaper i matematik och statistik utöver vad som erfordras för 90 högskolepoäng i nationalekonomi. Doktorander som saknar adekvata förkunskaper i matematik och statistik uppmanas att läsa kurserna i Matematiska metoder och Statistiska metoder.

Resterande kurser väljs bland institutionens övriga kurser i forskarutbildningen.

En doktorand har rätt att begära prövning av tillgodoräknande av kurser på avancerad nivå – eller kurser inom ramen för magisterexamen i den gamla ordningen – och av forskarutbildning från andra fakulteter eller andra lärosäten inom eller utom landet. Detta gäller även kurser som svarar mot det obligatoriska momentet. Prövning görs av examinator, som utses av prefekten.

6. Undervisning och kunskapsprov

Forskarutbildningen ges i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Undervisningsformer och examination kan variera mellan kurser; de obligatoriska

kurserna examineras med en skriftlig examen vid kursens slut som viktigaste moment. Undervisningen ges på engelska när icke svensktalande doktorander deltar.

Undervisande doktorander ska genomgå minst två veckors högskolepedagogisk utbildning, och alla doktorander ska ges möjlighet att delta i högskolepedagogiska kurser.

Den vetenskapliga uppsatsen, licentiatavhandlingen, omfattar 60 högskolepoäng. Den kan utformas antingen som en monografiavhandling eller som en sammanläggningsavhandling, dvs. en samling uppsatser.

Ytterligare anvisningar rörande avhandling, disputation och betygsnämnd ges i *Föreskrifter för utbildningen på forskarnivå vid Ekonomihögskolan*, dnr STYR 2018/1589.